

त्वं नः सृष्टा च कर्त्ता च हर्त्ता च जगतः प्रभो । त्वया सृष्टमिदं विश्वं यच्चैकं यच्च नेज्जति ।
 त्वया भूमिः पुरा नष्टा समुद्रात् पुष्करेक्ष्ण । वाराहं वपुराश्रित्य जगदर्थं समुद्रता ।
 आदिदैत्यो महावीर्यो हिरण्यकशिपुः पुरा । नारसिंहं वपुः कृत्वा सृजितः पुरुषोत्तम ।
 अबध्यः सर्वभूतानां बलिश्चापि महासुरः । वामनं वपुराश्रित्य त्रैलोक्याङ्गुलितस्त्वया ।
 असुरश्च मेहेस्वासो जम्भदत्यभिविश्रुतः । यज्ञलोभकरः क्रूरस्त्वयैव विनिपातितः ।
 एवमादीनि कर्माणि येषां संख्या न विद्यते । अस्माकं भयभीतानां त्वं गतिर्मधुसूदन ।
 तस्मात्त्वां देवदेवेश लोकार्थं ज्ञापयामहे । रक्ष लोकांश्च देवांश्च शक्रश्च महतो भयात् ।
 इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि तीर्थयात्रापर्वणि विष्णुस्तवे द्वाधिकशतोऽध्यायः ॥ १०२ ॥
 ॥ देवा ऊचुः ॥ तव प्रसादाद्वर्द्धन्ते प्रजाः सर्वाश्चतुर्विधाः । ता भाविता भावयन्ति हव्यकथैर्दिवौकसः ।
 लोका ह्येवं विवर्द्धन्ते ह्यन्यान्यं समुपाश्रिताः । त्वत्प्रसादान्निरुदिग्रास्त्वयैव परिरचिताः ।
 इदञ्च समनुप्राप्तं लोकानां भयमुत्तमं । नच जानीम केनेमे रात्रौ बध्यन्ति ब्राह्मणाः ।
 क्षीणेषु च ब्राह्मणेषु पृथिवी क्षयमेव्यति । ततः पृथिव्यां क्षीणयां त्रिदिवं क्षयमेव्यति ।
 त्वत्प्रसादान्महाबाहो लोकाः सर्वे जगत्पते । विनाशं नाधिगच्छेयुस्त्वया वै परिरचिताः ।
 ॥ विष्णुरुवाच ॥ विदितं मे सुराः सर्वे प्रजानां क्षयकारणं । भवताञ्चापि वक्ष्यामि शृणुध्वं विगतज्वराः ।
 कालेय इति विख्यातो गणः परमदारुणः । तैश्च वृत्रं समाश्रित्य जगत्सर्वं प्रमाथितं ।
 ते वृत्रं निहतं दृष्ट्वा सहस्राक्षेण धीमता । जीवितं परिरचन्तः प्रविष्टा वरुणालयं ।
 ते प्रविश्यादधिं घोरं नक्रग्राहसमाकुलं । उत्सादनार्थं लोकानां रात्रौ घ्नन्ति क्षीणिनिह ।
 नतु शक्याः क्षयं नेतुं समुद्राश्रयगाहिताः । समुद्रस्य क्षये बुद्धिर्भवद्भिः सम्प्रधार्यतां ।
 अगस्त्येन विना को हि शक्नोऽन्योऽर्क्षवशेषणे । अन्यथा हि न शक्यास्ते विना सागरशोषणं ।
 एतच्छ्रुत्वा तदा देवा विष्णुना समुदाहृतं । परमेष्ठिनमाज्ञाय अगस्त्यस्याश्रमं ययुः ।
 तत्रापश्यन्महात्मानं वारुणि दीप्ततेजसं । उपास्यमानमृषिभिर्देवैरिव पितामहं ।
 तेऽभिगम्य महात्मानं मैत्रावरुणिमच्युतं । आश्रमस्थं तपोरशिं कर्मभिः स्त्रैरभिष्टुवन् ।
 ॥ देवा ऊचुः ॥ न ऊषेणाभितप्तानां त्वं लोकानां गतिः पुरा । भंशितश्च सुरैश्चर्यात् खर्लोल्लोककण्टकः ।
 क्रोधात्प्रवृद्धः सहसा भास्करस्य नगोत्तमः । वचस्तवानतिक्रामन् विन्ध्यः शैला न वर्द्धते ।
 तमसा चावृते लोके मृत्युनाऽभ्यर्दिताः प्रजाः । त्वामेव नाथमासाद्य निर्दृतिं परमाङ्गताः ।
 अस्माकं भयभीतानां नित्यशो भगवानगतिः । ततस्त्वार्त्ताः प्रयाचामो वरं त्वां वरदो ह्यसि ।
 इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्वणि तीर्थयात्रापर्वणि अगस्त्यमहात्म्यकथने द्वाधिकशतोऽध्यायः ॥ १०३ ॥
 ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ किमर्थं सहसा विन्ध्यः प्रवृद्धः क्रोधमूर्च्छितः । एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं विस्तरेण महामुने ।
 ॥ लोमश उवाच ॥ अद्रिराजं महाशैलं मेरुं कनकपर्वतं । उदयास्तमने भानुः प्रदक्षिणमवर्त्तत ।
 तन्तु दृष्ट्वा तथा विन्ध्यः शैलः सूर्यमथाऽब्रवीत् । यथा हि मेरुर्भवता नित्यशः परिगम्यते ।